О.Є. Іванченко

ДЕНДРОФЛОРА НАСАДЖЕНЬ ПАРКУ КИРИЛІВКА м. ДНІПРО ТА ЇЇ САНІТАРНИЙ СТАН

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
e-mail: ivanchenko_78@mail.ru

З виникненням процесу урбанізації гострим стає питання оздоровлення міського середовища. Сучасний екологічний стан м. Дніпро залишається незадовільним. Без зменшення антропогенного навантаження на екосистеми, охорони та відтворення біорізноманіття, його стабілізація неможлива. Парки є останніми осередками живої природи у межах міст, але інтенсивна антропогенна діяльність призводить до зменшення видового розмаїття паркових фітоценозів, погіршення санітарного стану, зниження життєвості деревних порід. Приймаючи до уваги теперішній стан паркових зон, важливим є питання їх охорони та реконструкції (Огоцький, 2009). Метою досліджень було охарактеризувати асортимент дендрофлори парку Кирилівка (колишній парк ім. С.М. Кірова) м. Дніпро, оцінити життєвий стан деревних насаджень.

Парк Кирилівка розташований у лівобережній частині м. Дніпро. Деревні насадження у кількості 695 екз. представлені 13-ма видами листяних порід, що вказує на небагатий асортимент, порівняно з іншими парками міста. Видом-едифікатором у парковому фітоценозі є верба вавилонська (30,0 % від загальної кількості насаджень). Це пояснюється наявністю на території парку озера, а як відомо, цей вид відносяться до гігрофітів. Значну репрезентативність у насадженнях має також клен ясенелистий, робінія звичайна та бузина чорна. 71,3 % усіх рослин парку є інтродуцентами. Дерева у парку зростають нерівномірно, хаотичними групами, в деяких місцях за відсутності догляду утворилися суцільні хащі. Наявна велика кількість самосіву і підросту в'язу низького, клена ясенелистого, робінії звичайної, зустрічаються фаутні дерева. Середня висота рослин – 7–10 м.

За оцінкою якісного стану деревних насаджень на території парку Кирилівка до групи рослин у яких не спостерігається видимих ознак пошкодження відноситься лише 2,3 % від загальної кількості екземплярів. Ослаблені дерева у насадженнях представлені у кількості 38,7 %. У більшості це екземпляри верби вавилонської, клена ясенелистого, горіха грецького і бузини чорної. Дещо менша, але значна кількість рослин відноситься до групи дуже ослаблених. Вона представлена 12-ма видами (з 13-ти наявних). За В.А. Алєксєєвим, розрахований індекс стану деревостану парку Кирилівка м. Дніпро за числом дерев, які відносяться до різних класів життєвості, дорівнює 43, що свідчить про значну ослабленість насаджень. Серед інфекційних хвороб грибкового та бактеріального походження виявлено борошнисту росу у тополі чорної, клену ясенелистого та гостролистого, паршу та бактеріальний опік у груші звичайної, рак стовбурів у верби та тополі, окремі екземпляри тополі та берези повислої мають тіла дереворуйнівних грибів на стовбурах.